

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.249//2012/5.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Neiger M. Tibor ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Vidó Andrea ügyvéd által képviselt **alperes** ellen finanszírozási díj megfizetése iránti perében a Veszprémi Törvényszék 2012. április 16. napján kelt 1.G.40.107/2010/46. számú ítélete ellen a felperes részéről 47. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 350.000,- (Háromszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget, az államnak pedig az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 935.700,- (Kilencszázharmincötezer-hétszáz) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az irányadó tényállás szerint a felperes, mint egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltató és az alperes jogelődje, mint finanszírozó között 1999. május 31-én az 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 30. §-ában meghatározott finanszírozási szerződés jött létre, otthoni szakápolási egészségügyi szolgáltatás nyújtására. A felperes ezen alapszerződés mellékszerződéseiben és azok mellékleteiben rögzített formában és határidőre köteles volt jelenteni a teljesített szolgáltatásokat, amely alapján az alperes a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és a mellékszerződésekben rögzítetteknek megfelelően finanszírozta a teljesítéseket. A felek a szerződésüket határozatlan időre kötötték azzal, hogy az abban nem szabályozott kérdésekben az Ebtv., továbbá a végrehajtásáról rendelkező jogszabályok és a Ptk. szabályai az alkalmazandóak. A szerződés mellékletében meghatározásra került a tevékenység ellátási területe, továbbá, hogy a finanszírozás a lekötött havi vizitszám forintkeretéig áll rendelkezésre. A felperes vállalta, hogy a szakápolást és annak nyilvántartását a mindenkor érvényes jogszabályi előírásoknak, szakmai szabályoknak megfelelően végzi, a teljesítésről havi összesítő jelentést köteles leadni a felperesnek.

A felperesnek sem 2008-ban, sem a megelőző években az Egészségbiztosítási alapból származó bevételen kívül egyéb bevétele nem volt.

Az alperes a 2008. évben az E. Alapból folyósított pénzeszközök elkülönített kezelésének és felhasználásának pénzügyi ellenőrzését végezte el. Jegyzőkönyvében az E. Alappal szemben elszámolható gyógyszerköltségként 17.828,-Ft-ot, üzemanyagköltségként 3.829.989,-Ft-ot, a felperes által vásárolt egészségügyi szolgáltatások összegeként 3.769.400,-Ft-ot, bankköltségként 40.510,-Ft-ot, a felperes által kifizetett munkabér és annak járulékai címén 373.140,-Ft-ot, egyéb elszámolható kifizetésként 366.477,-Ft-ot, mindösszesen 8.397.344,-Ft-ot fogadott el, a 2008. évre vonatkozóan jogosulatlan felhasználásként 9.358.478,-Ft-tókt, valamint 2.286.545,-Ft kamatot állapított meg (a 2008. december 2. és 2010. június 25-ig közötti időszakra). A felperest 11.696.175,-Ft megtérítésére szólította fel azzal, hogy a havi finanszírozásból 12 havi bontásban visszavonásra kerülő összeg 4.200.000,-Ft, míg a fennmaradó 7.496.175,-Ft 15 napon belül fizetendő. A 4.200.000,-Ft-ot havi részletekben az alperes visszavonta a felperestől, a fennmaradó összeget a felperes nem fizette meg.

A felperes keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy nem tartozik az alperesnek 11.696.175,-Ft-tal, figyelemmel arra, hogy az alperesi jegyzőkönyv megállapításai tévesek. Másodlagosan 4.200.000,-Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Harmadlagosan, arra az esetre, ha az elsődleges és másodlagos kereseti kérelmét a bíróság nem ítélné alaposnak, az alperest 2.328.304,-Ft és kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Utóbbi tekintetében a 2011. január 1-jén hatályba lépett Ebtv. 37. §. (4) bekezdésére utalt.

Hivatkozott arra is, hogy az Ebtv. 35. §. (6) bekezdése és 36. §. (3) bekezdése megítélése szerint az Alaptörvény rendelkezéseibe ütközik, ezért indítványozta, hogy a bíróság az Alkotmánybíróságtól kérje a jogszabály alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát, ezzel egyidejűleg pedig függessze fel a per tárgyalását.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint jogszabályi felhatalmazás alapján végezte a felperes ellenőrzését, az ennek során tett megállapításai helytállóak. Viszontkeresetet terjesztett elő, ebben 7.496.175,-Ft megfizetésére kérte kötelezni a felperest a jogosulatlanul felhasznált tőke és kamatai, valamint az időközben visszavont finanszírozási összeg különbözeteként.

A felperes a kereseti kérelme alapjául szolgáló indokokra hivatkozással a viszontkereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 7.496.175,-Ft-ot, valamint 889.000,-Ft perköltséget, az államnak pedig 1.151.600,-Ft illetéket.

Határozata indokolásában az Ebtv. 31. §. (1) bekezdés a.), d.) és f.) pontjára utalással kiemelte, hogy a finanszírozási szerződésben meg kell határozni a lekötött kapacitáson nyújtandó szolgáltatásokat szakmánkénti bontásban, a területi ellátási kötelezettség és a rendelkezésre állás megjelölésével; az egészségügyi szolgáltató adatszolgáltatási kötelezettségét; a külön jogszabályban meghatározott esetben az elszámolható szolgáltatások mennyiségi korlátait. A 35. §. (1) bekezdése szerint a szolgáltató a finanszírozás keretében

kapott összeget más pénzeszközeitől elkülönítetten kezeli. A (2) bekezdés második mondata értelmében pedig a finanszírozás keretében folyósított összeg csak a finanszírozási szerződésben foglalt feladatokra használható fel. A 35. §. (6) bekezdés szerint, ha a szolgáltató nem a finanszírozási szerződésben meghatározott egészségügyi szolgáltatásokra használja a kapott összeget, köteles azt megtéríteni. A 35. §. (3) bekezdése lehetőséget biztosít az egészségbiztosítónak arra, hogy ellenőrizze egyebek mellett a folyósított pénzeszközök felhasználásának pénzügyi szabályszerűségét és elkülönítését. A (9) bekezdésből kitűnik, hogy az ellenőrzések során az egészségbiztosító a finanszírozási szerződés alapján, mint szerződő fél járt el. A 2008-ban hatályos 37. §.(1) bekezdés a.), aa.) és ab.) pontja szerint a szolgáltató megtéríti az elszámolt ellátás finanszírozási összegét, ha az ellenőrzés során megállapítják, hogy a finanszírozási szerződésben nem szereplő ellátást, illetve más forrásból megtérülő ellátást számolt el. A 35. §. (2) bekezdés szerint a megtérítési, illetőleg a visszatérítési kötelezettség a jogalap nélkül igénybe vett finanszírozást követő 2 éven belül finanszírozás elszámolása során is érvényesíthető, míg a 37. §. (10) bekezdése értelmében a követelés összege után a jegybanki alapkamat kétszeresét kell megfizetni.

A törvény 98. §. (5) bekezdése előírja, hogy a tevékenységről dokumentációt kell vezetni, amely része az egészségügyi dokumentációnak.

A 43/1099. (III.3.) Kormányrendelet (továbbiakban: kormányrendelet) 35. §. (7) bekezdése szerint a szerződésben egy teljes szakápolói munkaidőre 1 nap alatt legfeljebb 5 vizit, szakirányú terápiás szolgáltatás esetén napi 4 vizit köthető le. A (12) bekezdés értelmében a biztosított részére naponta egy vizit számolható el, az egy napon két vagy többszöri ellátást igénylő ellátás is egy vizitnek számít.

A fenti jogszabályok együttes értelmezése útján az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperes az alperes jogelődjével kötött szerződésben, illetve annak mellékszerződéseiben és azok mellékleteiben megjelölt településeken a meghatározott vizitkeretekben belül ellátott, illetve azokon belül finanszírozásra jogosító és az alperes részére szabályszerűen lejelentett vizitek után jogosult finanszírozásra. Ennek folytán a kapott finanszírozással szemben csak olyan költségek számolhatók el, amelyek a fentiek szerint meghatározott keretek közé illeszthető és a szolgáltató által lejelentett vizitekhez kapcsolódnak, ideértve azon indokolt költségeket is, amelyek az egészségügyi szolgáltatónak a tevékenysége ellátásához szükséges ténykedéséhez kapcsolódnak.

A bíróság kiemelte, hogy a Pp. 164.§. (1) bekezdése alapján a felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség annyiban, hogy a finanszírozást a szerződésben megjelölt feladatra, annak keretei között használta fel.

Osztotta a bíróság azt az alperesi álláspontot, hogy az ellenőrzést pénzforgalmi szemléletben kell elvégezni, hisz az alperesnek a finanszírozási összeg tényleges felhasználását kellett vizsgálnia, tehát az azonos időszakban befolyt pénzeszközöket kellett szembe állítania az azonos időszakban kifizetett pénzeszközökkel. Ennek nem mond ellent az, hogy a felperes a könyveit a kettős könyvvitel szabályának megfelelően köteles vezetni, hiszen az E. alap terhére kifizetett finanszírozási összeg kétséget kizáróan közpénznek minősül és a közpénzek kezelésére vonatkozó szabályok betartására köteles minden arra jogosult szolgáltató. Ekként a felperesre is vonatkozik a számvitelről szóló 2000. évi C. (Számv.tv.) 161/A §. (2) bekezdésének előírása, melynek értelmében köteles a nyilvántartási (könyvvézetési)

rendszerét oly módon továbbbrazsletezni, hogy abból a vonatkozó külön jogszabályban meghatározott adatok rendelkezésre álljanak. Ebből és a Számv.tv. 165. §. (1) és (2) bekezdésében írtakból az következik, hogy a felperesnek rendelkeznie kellett volna olyan iratokkal, bizonylatokkal, amelyekkel megfelelően tudja igazolni az E. alpból származó finanszírozás megfelelő felhasználását.

A felek közötti elszámolás tárgyát képező egyes tételekkel kapcsolatosan a bíróság kifejtette, hogy a 2008. évi 17.095.500,-Ft-os finanszírozás mellett az elszámolás alapját kell képeznie a 2008. január 1-jei 23.014.224,-Ft-os pénztári nyitóállománynak, hiszen a felperes saját nyilatkozata szerint is kizárólag az E. alpból származó bevétellel rendelkezett a 2008-as évet megelőzően. Az elszámolási kötelezettség tehát erre is kiterjed. Ugyanebből fakadóan az elszámolás alapját kell képeznie az adott évi társasági adó visszatérítés, illetőleg külön adó visszatérítés összegének (mindösszesen 339.000,-Ft-nak). Jogszerűen járt el az alperes akkor is, mikor a fenti összegből későbbi vizsgálat miatt levonásba helyezte azt a 22.000.000,-Ft-ot, amelyet a házipénztárból 2008 decemberében a felperes a munkavállalók részére kifizetett előleg című számlára vezetett át, továbbá ugyancsak helyes volt a december 31-i záró pénzkészlet 692.902,-Ft-os összegének levonása.

A 2008-as kiadások körében nem volt vitás a 17.828,-Ft-os gyógyszerkötség, az E. alappal szemben elfogadott szolgáltatások összegeként a 3.769.400,-Ft-os levonás, a munkavállalók részére kifizetett 373.140,-Ft munkabér és járulékai és az egyéb kifizetések 366.477,-Ft-os összege.

Az alperes által az ellenőrzések során költségként elfogadott 40.510,-Ft-os bankkötség összegét a bíróság nem látta indokoltnak növelni a felperes által 2007 decemberében felvett folyószámla-hitelhez kapcsolódó költségekkel. Úgy foglalt állást, hogy a házipénztár állományára figyelemmel a felperesi társaság megfelelő likviditása biztosított volt, indokolatlannak tűnt, hogy a végzendő építési munkára folyószámla-hitelt kellett igénybe vennie. Ezen túlmenően a felperes által becsatolt iratok sem bizonyítják, hogy a folyószámla-hitel alapján igénybe vett kölcsön valóban a felperes által hivatkozott építkezés költségeinek a fedezésére szolgált. A folyószámla-hitelszerződés 4.2. pontja szerint az igénybe vett kölcsön a felperes korábbi folyószámla-hitelének törlesztésére szolgál, tehát nem szabadon felhasználható, illetve nem az építkezés céljára felhasználható kölcsönről van szó. A becsatolt folyószámla-kivonatok sem alkalmasak annak kétséget kizáró bizonyítására, hogy a felperes jelenlegi törvényes képviselője által 3 különböző helyszínen, 5 különböző alkalommal felvett, összesen 1.400.000,-Ft volt az az összeg, amelyet a felperes napokkal később teljesítésigazolás nélkül kifizetett a vállalkozó részére, olyan vállalkozási szerződés alapján, amelyben az építkezési munkák megkezdésének és befejezésének határideje sincs feltüntetve.

Az üzemanyag- és útiköltség kapcsán a bíróság értékelte, hogy a felperes sem a megvásárolt üzemanyagról, sem a gépkocsik üzemeltetéséhez, javításához igénybe vett egyéb szolgáltatásokról nem rendelkezett számlákkal. Az alpereshez lejelentett ténylegesen elvégzett vizitekhez képest (2/A/6. szám alatti irat) az elszámolni kívánt útiköltség alapjául hivatkozott útnyilvántartások olyan településekre való utazásokat is feltűntettek, ahol a felperes a saját jelentése szerint nem végzett finanszírozási szerződés keretei közé tartozó otthonápolást. A felperes eredeti útnyilvántartása és a per során elkészített újabb nyilvántartása egyaránt jelentősen eltér a ténylegesen lejelentett vizitek nyilvántartásától. A

kétféle adatszolgáltatás nem hozható fedésbe egymással teljes mértékben, így a bíróság osztotta azt az alperesi álláspontot, hogy a lejelentett ténylegesen elvégzett vizitekhez kapcsolódóan állapítható meg a felperest jogszerűen megillető költségelszámolás.

Utalt e körben a bíróság arra, hogy a felperest csak a finanszírozási szerződésnek megfelelő települések, illetve vizit keretszám erejéig illeti meg a költségelszámolás, tehát a finanszírozási szerződésben megjelölt ellátási terület az irányadó, nem pedig az ÁNTSZ által kiadott működési engedélyben megjelölt működési terület. Az alperes által a megfelelő bizonylatok hiányában elvégzett becslés messzemenőig figyelembe vette a felperes által hivatkozott sajátos szempontokat. A becsléshez képest további többletköltség elszámolására akkor lett volna lehetősége a felperesnek, ha az általa előterjesztett indítvány keretében a könyvszakértői bizonyítás ennek indokoltságát alátámasztotta volna, a bizonyítási kötelezettségét azonban nem teljesítette, a díjelőleget nem helyezte letétbe. Indítványozta ugyan az általa ellátott betegek tanúkenti kihallgatását, attól azonban a megfelelő bizonylatok hiányában érdemi eredmény nem volt várható, mindemellett az indítvány nem felelt meg a Pp. 167. §. (1) bekezdésében foglalt elvárásoknak sem, így a bíróság azt elutasította.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes elsődleges - megállapításra irányuló - keresetének a Pp. 123. §. (1) bekezdésében foglalt együttes feltételei az előterjesztéskor nem álltak fenn, a felperes jogosult lett volna marasztalás iránti keresetet előterjeszteni a visszatartott összegek megfizetése iránt.

A harmadlagos keresetet az elsőfokú bíróság arra figyelemmel ítélte megalapozatlannak, mert az Ebtv. 37. §-ának felperes által hivatkozott rendelkezése 2011. január 1-jén lépett hatályba, tehát a törvény kifejezett ilyen irányú rendelkezése hiányában a felek korábbi időszakra irányadó jogviszonyát nem írhatja felül.

Az elsőfokú bíróság az Ebtv. megjelölt rendelkezéseinek Alaptörvénybe ütközése kapcsán nem észlelt olyan okot, amely miatt az Alkotmánybíróságnál eljárást kellett volna kezdeményeznie, illetve a jelen per tárgyalását fel kellett volna függesztenie.

Az elsőfokú bíróság az alperes viszontkeresetének helyt adott, figyelemmel a felperes kereseti kérelme körében már kifejtettekre, továbbá arra, hogy az alperes jegyzőkönyvben tett megállapításaival egyetértett. Úgy ítélte meg, hogy azokat az alperes kellően bizonyította.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatásával a másodlagos keresetnek való helyt adást, az alperes viszontkeresetének elutasítását, illetve, amennyiben ezen fellebbezési kérelmet a másodfokú bíróság nem ítéli alaposnak, úgy a harmadlagos kereseti kérelemnek való helyt adást kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg. Tévesen értékelte a bizonyítási terhet és a levont jogi következtetése sem helytálló. Fellebbezésében utalt a BH 2004.422. számú eseti döntésre, hangsúlyozva, hogy az E. alaptól kapott finanszírozást a felperes az alperesnél megkötött szerződésben rögzített feladatra, tehát otthonápolásra használta fel. A perben kizárólag az lehetett a vizsgálat tárgya, hogy a felperes a finanszírozási szerződésben meghatározott feladat végzéséhez használta-e fel a finanszírozás összegét. Tévedett a bíróság, mikor úgy foglalt állást, hogy kizárólag az alperes által finanszírozott otthonápolásra lehetett a felperesnek az E. alaptól kapott finanszírozás

összegét felhasználni. Ilyen megszorítást sem a jogszabály, sem a felek szerződése nem tartalmaz.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy tekintette, hogy a felperes vizsgálatának kizárólag az alperes részére jelentett vizitekre, vizitszámokra kellett és lehetett kiterjednie. A felperes tevékenysége nem csupán az alperes által a szerződésnek megfelelően elfogadott vizitek teljesítésében merült ki. Ezen viziteken felül a rendelet 35. §. (3) bekezdése alapján az ellátási területén jogszerűen elrendelt valamennyi otthonápolási tevékenységet elvégezte. Nem az képezi tehát a megfelelő kiindulási pontot, hogy a felperes egy adott hónapban hány vizitet volt jogosult lejelenteni és hány vizitet fizetett ki részére az alperes.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság tévesen adott tájékoztatást a bizonyítási teherről és nem vette figyelembe, hogy az Ebtv. 36. §. (9) bekezdése szerint a peres felek egyenlő jogosultságokkal rendelkeztek az eljárásban. Az alperes által végzett vizsgálat anyaga tárgya a peres eljárásnak, a bizonyítási terhet azonban a Pp. 164. §. (1) bekezdése alapján kell megállapítani. Az alperes állította, hogy a felperes nem a finanszírozási szerződésben meghatározott feladatokra fordította a finanszírozási összeget, így a bizonyítási kötelezettség az alperest terhelte volna.

Amennyiben a bizonyítási teherre történt kioktatás az elsőfokú bíróság részéről mégis helyes lett volna, akkor is téves álláspontot fogadott el, hisz a felperes valamennyi rendelkezésre álló iratát becsatolta, az útnyilvántartással megfelelően bizonyította, hogy a kapott finanszírozást a szerződés szerinti tevékenység végzésére használta fel. Alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a rendelkezésre bocsátott útnyilvántartás valótlan adatokat tartalmaz. A felperes még a nem őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek is megfelelt, amikor az útnyilvántartásban név szerint és lakcím szerint megjelölt ellátottak tanúkénti kihallgatását kérte.

Tévedett a bíróság, amikor ennek az indítványnak nem tett eleget, de tévedett a bizonyítási teher tekintetében a viszontkereset körében is, amikor az alperes által lefolytatott vizsgálati anyagot az alperes javára szolgáló bizonyítékként fogadta el. Téves jogi álláspontot foglalt el a bíróság ate tekintetben, hogy az alperes milyen összeg vonatkozásában számoltathatja el a felperest. Az Ebtv. 35.§. (6) bekezdése értelmében az ellenőrzés tárgyát az adott évben megkapott és felhasznált finanszírozási összeg képezi. Emiatt más összeggel, így a pénztárkészlettel sem tartozik elszámolni. Tévedett a bíróság a folyószámla-hitel terheinek elszámolhatóságát illetően, hisz nem volt vitás, hogy a felperes valóban létesített a Bt. székhelyét képező ingatlanon irodahelyiséget és azt átépítette. Az iroda a Bt. céljaira szolgált, a Bt. pedig kizárólag otthoni szakápolási tevékenységet folytatott. Nincs jelentősége annak, hogy a felperes célszerűen vette-e igénybe a folyószámla-hitelt, az a tény releváns, hogy igénybe vette azt, ebből finanszírozta a társaság célját szolgáló létesítmény megvalósítását, így jogosult volt a hitel törlesztéseit és kamatait elszámolni.

Az útnyilvántartás azokat az utakat is megfelelően tartalmazza, amelyek a társaság működése érdekében merültek fel. Jogosult volt azokat az utakat is szerepeltetni, amelyek a könyvelővel való rendszeres kapcsolattartásra, alperessel való kapcsolattartásra, banki műveletek intézésére, egyéb hasonló célra szolgáltak, hisz a tevékenysége kizárólag otthoni szakápolási tevékenységre korlátozódott. Ezeket az alperes abban az esetben is köteles lett volna figyelembe venni, ha egyébként az általa alkalmazott számítás és álláspont elfogadható lenne.

Kifejtette, hogy az útnyilvántartásból megállapítható (11.123.879,-Ft) és a könyvelésben üzemanyagként elszámolt (9.652.461,-Ft) költség közötti eltérés abból adódott, hogy az előbbi összeg azonos az adóhatóság által az adott gépjárművekre az üzemanyagnorma és a negyedévente közölt üzemanyagárak alapján számított összeggel, míg a könyvelésben azon ténylegesen felhasznált összegek szerepelnek, amellyel az üzemanyagköltségről tényleg gondoskodott. Nem szerepel tehát azon költség-rész, amely az adóhatósági norma figyelembevételével kilométerenként 9,-Ft-ban elszámolható és nem került a könyvelésben figyelembevételre az az összeg, amely a tényleges üzemanyagköltség és a vélelmezett fogyasztás költsége közötti különbségként merül fel. A könyvelésében tehát alacsonyabb összeget szerepeltetett, mint amely összeg elszámolására jogosult lett volna, mely azt igazolja, hogy az alperessel fennálló kapcsolatában tisztességesen járt el, csak a ténylegesen felmerült költségeit számolta el.

Hangsúlyozta, hogy az igazságügyi könyvszakértő nem tudott volna állást foglalni abban, hogy a felperes pontosan hol, milyen szolgáltatói feladatokat látott el. Erre a felajánlott tanúbizonyítás lett volna alkalmas. Téves az az ítéleti álláspont, hogy az indítvány nem felelt meg a Pp. 167. §. (1) bekezdésében foglaltaknak.

A harmadlagos kereseti kérelemmel kapcsolatos ítéleti álláspont tekintetében a felperes kifejtette, hogy a hivatkozott jogszabályi rendelkezés 2011. január 1-jén lépett hatályba és ettől kezdődően kell alkalmazni, a hatályba léptető jogszabály nem tartalmazott olyan rendelkezést, hogy csak az ezt követő jogviszonyokra alkalmazandó. A jogvita elbírálása nem zárult le addig, így a bíróságnak a módosított rendelkezést kellett volna figyelembe venni.

A felperes megítélése szerint tévedett a bíróság, amikor nem észlelte, hogy a hivatkozott jogszabályok ellentétesek az Alaptörvény rendelkezéseivel. Az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját fenntartva indítványozta, hogy a fellebbezés elbírálásának felfüggesztésével az ítélőtábla keresse meg az Alkotmánybíróságot.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárás során részletesen kifejtett jogi álláspontját fenntartva kiemelte, hogy az E. alapból folyósított finanszírozás összegét a szerződés szerint, tehát a területi ellátási kötelezettséget és a megállapított vizitkereteket figyelembe véve a szerződött otthoni szakápolási feladat ellátásával kapcsolatban felmerült kiadások tekintetében kell felhasználni. Az ezen kereteket meghaladóan nyújtott szolgáltatással kapcsolatos költségeket a finanszírozó nem téríti meg, így a szolgáltatónak azokat egyéb forrásból kell fedeznie. Kiemelte, hogy a 217/1997. (XII.1.) Kormányrendelet 22/B §. (2) bekezdésének a 2012. december 30-tól hatályos szövegezése szerint a pénzügyi ellenőrzés során a pénzforgalmi szemlélet alkalmazásának van helye. A korábbi szöveg ezt ugyan nem tartalmazta, de arra korábban is ily módon került sor, a finanszírozás felhasználását kizárólag ilyen módon lehetett vizsgálni és a jogalkotási folyamat is ennek helyességére utal. Hangsúlyozta, hogy a Számviteli törvény és Tao törvény rendelkezései is alkalmazandók. A felperes könyvvezetése ugyanakkor nem felel meg a Számv.tv. 161/A §. (1)-(2) bekezdéseiben foglaltaknak.

Kiemelte, hogy az ellátási területen kívüli biztosítottak ellátásával, valamint a meghatározott vizitszámon felüli ellátásokkal kapcsolatban felmerült költségek - legyen az ápolásért a

közreműködőknek kifizetett díj, üzemanyagköltség stb. - az E. alap terhére nem számolhatóak el.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához a felek által indítványozott bizonyítást a szükséges körben folytatta le, a beszerzett peradatok mérlegelése útján megállapított tényállás alapján helyed döntést hozott, annak indokaival az ítéletábra túlnyomórészt egyetértett.

A perben mind a felperesi kereseti kérelem, mind pedig az alperes viszontkeresete ugyanazon - alábbi - kérdésekben való állásfoglalást kívánt meg.

Helytálló az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontja, hogy az E. alap terhére nyújtott finanszírozás csupán a finanszírozási szerződésben, illetve annak mellékleteiben megjelölt területen (településeken) és a meghatározott vizitkeret erejéig ellátott és ilyenként szabályszerűen lejelentett teljesítések, ellátások anyagi forrásainak biztosítását szolgálja. A fenti keretek közé nem illeszthető ellátásokkal kapcsolatosan felmerült költségeknek a finanszírozási összeggel szembeni elszámolására a felperes nem jogosult, az azzal kapcsolatos költségek körébe nem sorolható kiadások elszámolására tehát nincs mód.

Az ezzel ellentétes felperesi álláspont sem az Ebtv., sem a 43/1999. (III.3.) Kormányrendelet elsőfokú bíróság által ítéletében megjelölt rendelkezéseiből, sem pedig a finanszírozási szerződés, valamint mellékletei rendelkezéseiből nem következik. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által e tekintetben kifejtetteket csupán annyiban pontosítja, hogy az indoklás 9. oldalának (2) bekezdésében a 43/1999. (III.3.) Kormányrendelet 35. §. (7), (12) és (14) bekezdésére való jogszabályi hivatkozások helyesen, (9), (14) és (16) bekezdés.

Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság a tekintetben is, hogy a felperes által kapott finanszírozási összeg megfelelő felhasználását az adott év bevételeinek és kiadásainak egybevetése útján, a pénzforgalmi szemlélet érvényesítésével kell elvégezni. Mindebből az is következik, hogy az elszámolás részét kell képeznie a 2008. január 1-jei pénztári nyitóállománynak, továbbá a társasági adó, illetve különadó visszatérítés címén kapott összegnek, a 2008 decemberében a házipénztárból más számlára átvetett 22 millió Ft-nak, továbbá a 2008. december 31-i záró pénzkészlet összegének is.

Az E. alap terhére kifizetett finanszírozási összeg nyilvánvalóan közpénznek minősül, így az abból gazdálkodó felperes nyilvántartási rendszerének a Számv.tv. 161/A §. (2) bekezdésében foglalt elvárásoknak is meg kell felelnie. Könyvvizelési rendszerét tehát köteles oly módon részletezni, hogy abból a vonatkozó külön jogszabályban meghatározott adatok rendelkezésre álljanak. Erre és a Számv.tv. 165. §. (1) és (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a felperesnek olyan okiratokkal, bizonylatokkal kellett volna rendelkeznie, amelyekkel megfelelően tudja igazolni a per tárgyát képező finanszírozási összeg felhasználásának módját.

Ezzel szemben a felperes az útiköltséggel kapcsolatosan számlákat, bizonylatokat nem őrzött meg, a fenti jogszabályi követelményeknek nem tett eleget.

Mindemellett az is megállapítható, hogy az útnyilvántartása ezen túlmenően olyan teljesítésekhez kapcsolódó utakat is tartalmaz jelentős mennyiségben, amelyek nem a finanszírozással lefedett települések és az ahhoz kapcsolódó vizitkeret teljesítéséhez kapcsolódnak, másrészt az útnyilvántartásban feltüntetett kilométerek alapján érvényesített követelés nem azonos a felperes könyvelésében ezen címen beállított kiadások összegével, továbbá az ellenőrzési eljárás keretei között benyújtott útnyilvántartás lényeges eltéréseket tartalmaz a per során a bíróság rendelkezésére bocsátott útnyilvántartási adatokhoz képest. E tekintetben helytállóak az alperesnek az elsőfokú eljárás során - a 22. számú iratban előadott - észrevételei.

A kifejtettekre figyelemmel a felperes útnyilvántartása nem alkalmas az ilyen címen elszámolni kívánt költségek igazolására, ennek folytán a továbbiakban a felperest terhelte volna a bizonyítási kötelezettség annak igazolása körében, hogy a vizitkeretek közé tartozó ellátásokkal kapcsolatosan mennyi útiköltséget érvényesíthet költségként. Ezen körülmény kétséget kizáró bizonyítására a felperes által indítványozott tanúbizonyítás nem lehet alkalmas, attól nem várható a teljes év vonatkozásában és a fentiek szerinti keretek közé tartozó teljesítések körében megtett távolság egzakt megállapíthatósága.

A felperes a megfelelő tartalmú és megfelelő részletességű bírói tájékoztatás mellett sem tett eleget a rá háruló bizonyítási kötelezettségének, az e tekintetben szükséges könyvszakértői vélemény beszerzésére irányuló indítvány teljesítéséhez szükséges szakértői díjat nem előlegezte meg, a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit tehát neki kell viselni. Ennek folytán az útiköltség körében csupán az alperes által - az elsőfokú ítéletben részletesen meghatározott körülményekre figyelemmel méltányos módon - alkalmazott becslés útján megállapított összeg költségkénti elszámolására nyílik lehetőség.

Ezzel kapcsolatosan utal arra is az ítéletábra, hogy a felperes az ellátottak felkeresésével kapcsolatosan felmerült útiköltségen kívül valóban jogosult lenne elszámolni bizonyos általa hivatkozott és a felperes, mint egészségügyi szolgáltató szerződésben foglalt tevékenységével kapcsolatosan szükségszerűen felmerülő egyéb útiköltségeket is (könyvelő, stb.). A fentebb kifejtettek szerint azonban útnyilvántartása ellentmondásos, a szükséges bizonylatokkal alátámasztásra nem került, ugyanakkor az ítéletábra álláspontja szerint az alperes által alkalmazott és a lejelentett vizitekből kiinduló méltányos becslés eredményeként meghatározott összeg, mintegy átalányként alkalmas az ezirányú költségek megfelelő elszámolására is. Ezekkel kapcsolatosan tehát a fenti kiadások további elszámolását a felperes alappal nem kifogásolhatja.

A felperes - az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben - a 2007. december 12-i vállalkozási szerződéssel, az ahhoz kapcsolódó és a kifizetést deklaráló számlával, valamint az 1.300.000,-Ft felvételét igazoló banki bizonylatok másolatával megfelelően bizonyította, hogy a folyószámla-hitelkeret terhére felvett összegeket az egészségügyi szolgáltatás ellátása körében, az iroda kialakítása és felújítása céljára használta fel. Az ezzel ellentétes állításának bizonyítására a perben az alperes lett volna köteles. Ezzel kapcsolatosan egyébként az ítéletábra utal arra is, hogy a felperesi gazdálkodás ellenőrzésére nem célszerűségi szempontok alapján biztosít kereteket az Ebtv. 35. §. (2) bekezdésében, a 35. §. (6) bekezdésében és a 36. §. (3) bekezdésében megjelenő jogi szabályozás, az itt szabályozott eljárás. Ennek folytán az alperes által elismert számlavezetési költségen felül a felperes tehát alappal követelhetné a 2007 decemberében igénybe vett folyószámla-hitelnek a 2008. évben

felmerült többletkiadásait (kamat- és egyéb költségek). Ugyanakkor a felperes az ezen a címen elszámolni kívánt költség összegét az elsőfokú eljárásban a bíróság előtt nem jelölte meg, a Pp. 235. §. (1) bekezdésének rendelkezése erre a másodfokú eljárásban már nem biztosít eljárásjogi lehetőséget, így az ezirányú költségek elszámolásának jogalapjával kapcsolatosan kifejtettek ellenére sem képezheti ezen a címen további kiadás a perbeli elszámolás tényleges tárgyát.

Az adott évre költségként elszámolható további tételek (gyógyszerköltség 17.828,-Ft, közreműködői szerződésekhez tapadó szolgáltatások 3.769.400,-Ft, munkavállaló munkabére és járulékai 373.140,-Ft, egyéb kifizetések 366.477,-Ft) a fellebbezési eljárásban nem voltak vitások. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság a hivatkozott anyagi és eljárásjogi szabályok helyes alkalmazásával állapította meg, hogy a felperes 9.358.478,-Ft tekintetében nem tudta igazolni, hogy a finanszírozási szerződésben foglaltak szerint használta azt fel. Ennek és az Ebtv. 37. §. (10) bekezdésében meghatározott kamatának (2.286.545,-Ft) visszatérítésére tehát a felperes az Ebtv. 35. §. (6) és 37. §. (1) bekezdése alapján köteles volt. Az alperes az Ebtv. 37. §. (2) bekezdése értelmében ezen követeléséből 4.200.000,-Ft-ot a folyamatosan esedékes finanszírozási összegek terhére eredményesen érvényesített. A fennmaradó - viszontkeresetében megjelölt - összeg megfizetésére a felperes az Ebtv. fentebb megjelölt rendelkezései (35. §. (6) bekezdése, 37. §. (1) bekezdése) alapján köteles.

Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően alappal marasztalta a felperest a viszontkeresetben érvényesített összeg erejéig.

Az ítéletábra a felperes által hivatkozott Ebtv. 37. §. (4) bekezdés 2011. január 1-jétől hatályba lévő rendelkezéseinek alkalmazhatóságát illetően az elsőfokú bíróság jogi álláspontját osztotta. A módosítást beiktató jogszabályi rendelkezés ezirányú kifejezett szabályozása hiányában a megtérítési kötelezettség mértékének korlátozására irányuló szabályozás a korábbi jogviszony tekintetében nem alkalmazandó, a 2008. évi felperesi gazdálkodással kapcsolatosan lefolytatott ellenőrzés, továbbá az annak alapjául támasztott - a módosult jogszabályi rendelkezés hatályba lépése előtt érvényesített - igények a korábban hatályos jogszabályi rendelkezések mentén bírálандóak el.

A fentebb kifejtettek egyúttal mind az elsődleges, mind a másodlagos, mind a harmadlagos felperesi kereset megalapozatlanságát is maguk után vonják. Az elsődleges kereseti kérelemmel kapcsolatosan elfoglalt elsőfokú ítéleti állásponttal kapcsolatosan az ítéletábra ugyanakkor utal arra, hogy a perindításkor - viszontkereset hiányában - az alperes által még le nem vont összeg tekintetében helye volt a megállapítási kereset előterjesztésének, azaz e tekintetben a Pp. 123. §. (1) bekezdésében foglalt eljárásjogi feltételek fennálltak. A viszontkereset előterjesztése után ugyanakkor a megállapítás nem minősíthető a felperes jogainak megóvása érdekében szükségesnek, a még le nem vont összeg tekintetében a viszontkeresettel szembeni ellenkérelem körében) volt mód a felperes jogainak megóvásához szükségesnek ítélt védekezés előterjesztésére, a levont 4.200.000,-Ft esetében pedig a visszafizetésre irányuló másodlagos - marasztalási - kereset került előterjesztésre.

Az ítéletábra az elsőfokú bírósággal egyezően maga sem észlelt olyan okot, amely a perben alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseknek az Alkotmányba, illetőleg az Alaptörvénybe

ütközését támasztaná alá. A felperesnek a 40. számú periratban e tekintetben előterjesztett indítványa és az annak alapjául felhozott indokok a bíróság előtt alkotmányos aggályokat nem vettek fel. Erre figyelemmel az ítéletábla mellőzte az Alkotmánybíróság eljárásának Pp. 155/B §. (3) bekezdése szerinti kezdeményezését és a per tárgyalásának felfüggesztését.

A fentebb kifejtettekre tekintettel az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett fellebbezési illeték állam javára, míg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés b.) pontja szerinti megállapított - az ÁFA-t is tartalmazó - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség alperes javára való megfizetésére. A fellebbezési eljárás pertárgyértékét a fellebbezésben érvényesített igények együttes figyelembevételével 11.696.175,-Ft-ban állapította meg az ítéletábla.

Győr, 2013.március 27. napján

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk. . Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: